

Vlastnosti svedomia

11. júla 2020 ✝ Pokladnica viery

Aby sme sa pri svojich činoch mohli spravovať svedomím, musí ono byť: 1. pravé, 2. isté, a 3. bdelé.

Vlastnosti svedomia

1. Svedomie je pravé (c. vera), keď sa jeho výrok zrovnáva so zákonom Božím; je však bludné (c. erronea), keď sa jeho výrok protiví zákonu Božiemu. Svedomie môže byť bludné: a) našou vinou (zavinene bludné) a b) bez našej viny (nezavinene bludné).

a) Zavinené bludné je svedomie vtedy, keď pri náležitej starostlivosti blud mohol byť prekonaný a človek mal aspoň tušenie, že sa mýli, že blúdi (c. vincibiliiter erronea)

b) Nezavinene bludné je svedomie, keď človek ani tušenia nemá, že blúdi, že sa mýli a tak ten blud ani prekonať nemôže (c. invincibiliter erronea). Príklad vinne bludného svedomia máme u sv. Augustína, ktorý pred svojim obrátením tušil, že učenie manichejské nie je pravé, a predsa sa ho pridŕžal. Inoverec, ktorý nemal príležitosť poznať pravú vieru Kristovu a je pevne presvedčený, že jeho viera je pravá, nezhreší, keď sa jej aj naďalej pridŕža (nezavinene blúdil). Zvláštny druh svedomia bludného je svedomie voľné (c. laoca) a svedomie úzkostlivé (c. scrupulosa). Svedomie voľné z malicherných dôvodov za dovolené pokladá to, čo nie je dovolené alebo ťažký hriech pokladá za malý priestupok. Svedomie úzkostlivé zasa za hriech pokladá ešte aj dovolené veci alebo v malom hriechu vidí veľký hriech. Toto svedomie vyplýva z choroby telesnej alebo má základ v porušení duševnej rovnováhy. V prvom prípade sa treba obrátiť na lekára, v druhom na skúseného spovedníka.

2. Svedomie je isté (c. certa), keď jeho výrok znie určite bez obavy z hriechu. V protivnom prípade, keď obava z hriechu nie je vylúčená a keď máme nejakú pochybnosť, naše svedomie je neisté, čiže pochybné (c. dubia).

Protiva istého svedomia.

Druhom neistého svedomia je svedomie zmätené (c. perplexa), keď na človeka dolieha zrazu viacej povinností a nevie sa určite rozhodnúť pre niektorú z nich a v každom prípade sa obáva hriechu. Bdelé. 3. Svedomie je bdelé (c. vigilans), keď sa ozýva včas a najmä pred činom. Keď sa hlas svedomia ozýva hneď aj pri veciach nepatrných, menuje sa svedomie útle (c. tenera).

Mravouka – 1948 Trnava

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/vlastnosti-svedomia/>